

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióközlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Felölts szerkesztő: Kölcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Miért zsidók a szociáldemokrata vezérek?

Brassó, 1911. feb. 20.

(K) A napokban egy életrevaló német füzet került a kezembe, mely homlokára a következő merész, de érdekes kérdést illeszti: Miért zsidók a demokrata vezérek?

Először is a kérdő mondatból állító mondatot csinál: A demokrata vezérek zsidók. Állítása bizonyítására csokorba köti az egyes országok demokrata vezéreit. A szociáldemokrácia szülői Lassalle Ferdinánd s Marx Károly zsidók voltak.

Az egyes országok virágszájai a következők:

Németországban:

Singer, Goldstein, Simon, Katzenstein, Stern, E. Bernstein, Gabnel, Löwenstein, dr. Arons, Waldek Manasse, Davidsohn, Singer, stb.

Ausztriában:

Dr. Adler, Dr. Ellenbogen, Dr. B. Kohn, Fischer, Dr. Morgenstein, Heinrich Beer, Jakab Brod, Ornstein, Pollatschek, Rosenstok, Izidor, Wolfner, Probststein, S. Rubinstein, stb.

Lengyelek:

Dr. Löwenherz, David Seinfeld, Salamander, Liebermann, dr. Weinsberg stb.

Franciaországban Rothschild pénze, újságjai s hitsorsosai álltak sorompóba, döngették s alázták meg az Egyházat.

Olaszországban ismeretesek a Náthánok. Magyarországon is Weltner, Izrael, Buchinger, Grossmann, Goldnar és Kondor neveket ott találunk.

Ime a csokor! Nem vigasztaló, de annál érdekesebb az összeállítás. Tudjuk, hogy a liberalizmus, mely az egyén korlátlan érvényesülését sürgeti, zsidó tákolmány. Tapasztaljuk a következményeit is: A kis gazda, a kisiparos nyomorog, a munkásnak pedig vándorbotot nyom kezébe. A fi-

fikus liberális ész észrevette, hogy így nem jó lesz. Hogyan igyekezett a bajon segíteni?

Hogy a gyanut magáról elhárítsa, vörös demokrata köntösben az elnyomott nép mellé állott, persze mert sejtette, hogy a hatás ellenhatást szül; a megnyomorgatott nép jogainak védelmére az igazság talajára helyezkedve fegyvert ragad.

Igy történhetett, hogy a zsidó demokratizmus egy rókáról két bőrt húz; nyuzza felülről a népet zsidó liberálizmusával, hiszen nem tapasztaltuk, hogy akadna agitátor, aki a zsidó bankárok pénzes zsákjait akarná felosztani, aki azok tulkapásait, igazságtalanságát ostorozni merészelné. Nyuzza alulról naiv hitegetésével a tagsági díjak beszédésével.

Ime a mi szegény munkás népünk gazdasági aléltóságában, elnyomott helyzetében ezt a virágcsokrot ültette eszébe s szívébe. S nem csoda, ha illata elkábitotta, szemére hályogot font, a fejét elcsavarta, hisz folytonosan csak ígér és oszt, de az

T á r c a.

Levél Párisból.

Az „A—ny“-ből vettük a következő sorokat:

A francia kamarában mostanában a költségvetést morzsolják. Mult szombaton a szürke egyhangúságot érdekes epizód zavarta meg, mely hüen jellemzi a szabadkőműves célokat és eszközöket.

A fegyházak és javítóintézetek tételénél tartottak, midőn a katolikusok újabb meglepetésre ébredtek. Ugyanis az előadó a bizottság nevében törlendőnek mondotta a 80.000 frankot, melyek a fegyházban való lelkészkedés és istentisztelet honorálásra voltak szánva. Mert tudni kell, hogy azelőtt, még a mult évben is, volt valamelyes lelkészkedés a francia börtönökben. Nem sok, de mégis volt. Az egyházüldözők ugyan alaposan megnyirbálták a fegyházokban lelkészkedő

papok javadalmát, befolyását, ügykörét stb., de mindezeidig volt bennük annyi — ha nem is tisztesség — de józanság, hogy nem törölték még egészen. De bizony, most józanságukon is győzött az egyház elleni vak gyűlölet. Az előadó okadatolása rövid, de sokat mondó volt. Azzal kezdte, hogy ezen törléssel távolról sincs szándékukban tüntető ellenségeskedést nyilvánítani az egyházzal szemben. (Ez tipikus praeludiuma minden egyházellenes támadásnak.) Csupán két motívum vezette őket elhatározásukban: a takarékoság és a rend. Természetes, hogy a blokkardok farizeus hada dühösen tapsolt. Pedig a lóláb tulságosan kikandikál az ily beszéd alól. A takarékoság! Egy négy és félmilliárdos költségvetésben vajjon mit számít 80.000 frank?! Mit jelent ez összeg azon milliók mellett, melyeket blokkard-csemeték, — prétaszáltak és batardok vágnak zsebre csak papiroson létező hivatalokban?! S azután a rend! Mennyiben zavartatik meg ezáltal, hogy a fegyencek néha szent misét hallgatnak, hogy néha meggyónják bűneiket?!

Hogy az a szerencsétlen bűnös, ki vérpadra megy, maga előtt látja a feszületet s rajta az irgalom lstenét?

Az ilyen argumentálás naivitásánál csak gonoszúsága nagyobb. Hisz nyilvánvaló a szándék: e 80.000 frank törlése újabb — az egyház testébe verendő — tövisnek volt szánva. Az egyháznak volt még némi befolyása a fegyházak lakóira, ezt kellett megszüntetni. Ennek adott lendületes, ékes szavakkal kifejezést a kamarában Mr. Sibille, elragadtatással beszélvén a fegyházokban működő katolikus papság önfeláldozó, áldásos munkájáról.

S ez annál értékesebb elégtétel, mert Sibille nem „ultramontán“, nem is katolikus, hanem hitbuzgó protestáns.

Lunevilleban nemrég — mint azt a világ minden lapja megírta — egy Pichon nevű dragonyost a lova gyomron rugta. A blokkard hivatalos és félhivatalos lapok feltűnő helyen, krokodil részvétellel megcsepgetve, hozták ezen hirt, vélvén, hogy Pichon

Kovács István

Ezipésmester

Brassó, Fekete-u. ca 18.

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint fe.őség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolia rak mellett.

osztás eredménye mindig rossz, pedig mily pontosan osztanak, maradék soha sincs; a hányados — a haszon — pedig mindig a vezetőké s soha sem a vezetetteké, a reá szorulóké lesz.

Hála Isten, a magyar nép kezd kijózanodni, mert észre vette, hogy lépre ment. — Nem állhat fenn az ország, melyben a Belzebub üzi ki a Belzebubot, hanem meghasonlik s összemérjük. Nem lehet egészséges helyzet, midőn azok, kik az alsó néposztályt alkotják — mint védtelen báránynak — a bőrét lehúzták s most csirgátják, de csak azért, még egy másik bőrt húzzassanak le róla.

Tehát vigyázz ker, magyar nép, mert akinek a lelkeben a ker. vallás igazságainak g. vülölete lobog, a vére, gondolkodás módja rendszeren seftszel-lemtől van megm. ételyezve s így szivedből nemcsak a hitet lopja ki, de a kenyeret is kivessz. a kezedből.

A Népszövetség székhelye.

Miként előreláttuk, fényesen sikerült a Népszövetség tegnapi székhelye. Az egyszerűség jegyében születte, mint a Népszövetség minden más alkotása is, eredményében azonban nagyszerű volt. Este 8 órakor a terem már zsúfolásig megtelt a lelkes népszövetségi tagokkal, a műsort csak

külgyminiszter fiának gyomráról van szó.

Lunévilleban az autómobilok pöfögtek, fogatok vágattak s ahány Junevilli szavazó-felhajtó, blokkard exponens csak van, valamennyi sietett Pichon fia állapotára felől érdeklődni. Itt Párisban a blokkardok egymást taszigálták a külgyminisztérium előszobájában. A hadvezetőség pedig rögtön egészségügyi főfelügyelőt küldött Lunévilleba. Nagy lön azonban a szabaddóműves düh, midőn Pichon sajnálattal kijelentette, hogy neki egyáltalában nincs fia.

Szegény Pichon dragonyosra rögtön ráordított a generálisra: „Hát maga izé, hogy mer maga ál-Pichon lenni?”

Mire ez így felelt: „Miért volnék én ál-Pichon? Az én apám Finistere szenatora. Ujabb megrökönyödés. A blokkardhad azonban ovatosságából előbb tudakozódott. Nincs kétség! A dragonyos apja szenátor. Nosza rajta! Az autómobilok újra pöfögtek, a háta görbültek stb.

A hadvezetőség azonban ezuttal csak egészségügyi alfelügyelőt küldött ki.

Ezzel szemben állítható a saint-germaini eset: egy szegény katona a kórházban haldoklik; apja három óra hosszat a kórház előtt ácsorog, nem eresztik be. A katona meghal, nem adódott meg neki, hogy apját még egyszer láthassa.

Ime, az „egyenlőség“ francia kiadásban.

fél 9 ó. kezdhették meg, mert még mindig özönlött a közönség. De ez a félóra se telt el minden szórakozás nélkül. A figyelmes rendezőség minden érkezőnek már a terembe lépéskor egy-egy értékes ajándéktárggyal kedvezett. A férfiak pipát, szipkát és gyufaskatulyát, míg a hölgyek hajtűt, diszes levelezőlapokat, aranyos csecsebecsüket és — Uram bocsáss — angoltapaszt kaptak. Majd a bájos felszolgáló leánykák Kövér Ibolyka, Szántó Margitka, Török Jolán, Papp Margit, Csiki Rozsika, Wusinczky Anuska és Wusinczky Erszike kezdték meg működésüket. Teát szolgáltak fel, még pedig a javából s mindezt oly kellemmel tették, hogy igen sok boldog révbe kívánczó ifju tucatszámra öntötte magába a felséges aromájú teát. De hagyjuk a bájos tündéreket, mert a rendező csemeté és mindenki néma figyelemmel veté szemét a színpadra.

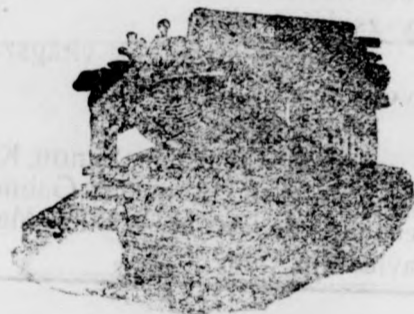
A műsor első száma „Mikes Kelemen“ c. életkép volt. Balázs Ferenc megható drámai hévvel személyesítette a nagy bujdosó keserveit, míg Zancsek R. és Gaudi G. kisebb szerepeikben mutatták be az árva magyar haza fájdalmát. A közönség zajos tapsal honorálta a szereplők művészetét, amiből külön kijutott a szerzőnek is, ki a névtelenség homályába igyekezett ugyan burkolózni, de mindhiába, mert a rossz nyelvek elárulták, hogy a figyelemre méltó írói vénával megáldott szerző nem más, mint Mikes Kelemen személyesítője: Balázs Ferenc. A második számot Stadler karnagy vezetése és művészi zongorakiséréte mellett egy alkalmi vegyeskar magyar népdalegyvelege töltötte be. Csak azt sajnáltuk, hogy ujjazásunkra miért nem ismételték meg. — Majd a közönség kedvence, ez a vérbeli színészhetségre valló Csiby Béla adta elő kupléit, melynek különösen az anyósok bájos szájacskáját megéneklő része részesült viharos tetszésben. A műsor negyedik pontját Egyed Aranka k. a. éneke képezte, ki a „Sirassatok engem orgonavirágok“ és „Nagy a feje busuljon a ló“ c. dalok pompás előadásával oly őszinte tetszésben részesült, hogy ráadásul még egy bájos népdalt volt kénytelen elénekelni.

De a mi ezután következett, az már igazán farsangi hangulatot keltett. Zancsek Rezső, Gaudi Géza és Bálint Lajos a „szimatisztitók“ című bohóságát oly remek humorral adták elő, hogy a közönség hahotája egy pillanatig se szűnt meg. Ezután — talán csak azért, hogy a közönség hahotája lecsillapodjék — Stadler karnagy zongorakiséréte mellett Hartnagel Elza és Benkő Mariska 2 poétikus édes-bus népdalt énekeltek, kiknek remek éneke ellen csak az a nyomós kifogásunk lehet, hogy a közönség ujjazásra irányuló kívánságának nem tettek eleget. S most jön az utolsó pont, a tulajdonképeni sláger. A Népszövetség műked-

velő csoportjának legkiválóbb tagjai igyekeztek tudásuk javát nyújtani a „Valányi hibája van“ c. bohózat előadásában. Csiby Béla a nagybácsi szerepében kritikán felüli nyújtott míg Gruber Janka és Gruber Bőzsi kisasszonyok, valamint Gaudi Géza annyi lelket öntöttek különben is hálás szerepükbe, hogy a közönség tüntető elismerésére méltán rászolgáltak. De ezzel még mindig nem végeztünk referádánkkal, mert hálára vagyunk lekötelezve Csiby Béláné úrnőnek, ki diszkrét zongorajátékkal kísérte az egyes énekszámokat, továbbá Friedmann Frigyesné, Gruber Gusztávné, Binder Istvánné Horn Józefin úrnőnek, ki a háziasszonyi teendőket oly pompásan látták el, hogy szinte kedvem lenne magam privátim meghívatni egy a tegnapihoz hasonló forró teára.

Pompás és kitünő volt tehát minden. De ez, mint fennebb említém, — előrelátható volt, mert a rendezés fáradtságos munkája Meisel József apátplebánosnál és Szélyes Dénes igazgatónál oly kezekben volt letéve mely már egymagában is a legmesszebb menő garancia.

Az igazság kedvéért még meg kell említenem, hogy volt tánc is, de emez ismeretősérei azért hallgatok, mert nem akarek szív-fajdalmakat okozni azoknak, kik távollétükkel tündökölték.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! **Smith-Bros** írógépe !!!
Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK
kizárólagos elárusítótól. Budapest, V. Nádor-u. 17.

Hirek.

Brassó 1911. február 20.

Napközi Otthon. A róm. kath. főlembi fiúiskolával kapcsolatos Szent Antal Napközi Gyermekeket nevelő intézményét ma Irk Ella urleány látta el jó — és izletes ebédet. Fogadjon nemes tetteért az otthon vezetőségének hálás köszönetét. — A gondnokság ezúton is felkéri mindazon urhölgyeket, kik a múlt évben főzéssel vagy főzetéssel járultak az intézmény fenntartásához, hogy ezidén se vonják ki magukat előla. — A napot tetszésük szerint szabadon választhatják, de lehetőleg egy nappal

előbb bejelenteni sziveskedjenek. Megjegyezni kívánjuk még, hogy a növendékek száma a múlt évi 45-tel szemben csak 28.

Revolverezés. A „Brassói Hirlap“ vasárnapi számában oly hangú cikk jelent meg, melyet hangjánál és tartalmánál fogva nem csak mi, de a brassói közönség is a leghatározottabban elítél. A minap irtunk arról, hogy mily káros a személyeskedés, s íme a „Brassói Hirlap“ Magyarország egyik sajtóorgánuma így tartja be a „békeség“ jellegét. Igaz az, hogy Halász Gyula áll. főreáliskolai tanár, a „lap szellemi irányítója“ a felelős szerkesztő nevében is kijelenti, hogy a cikk megjelenéséről tudomása nem volt, de annál sajnálatosabb az, hogy a vezetőség tudta nélkül ilyen dolgok is történnek. Kíváncsiak vagyunk, mily álláspontot foglal el a brassói magyarság a „Bras-

sói Hirlappal“ szemben, mert ezek után kész lehet mindenki hasonló meghűvelésre.

Fin előadás. A szakipariskola nagyteremben szombaton délután tartották meg a finelőadást, melyen résztvett tanulóifjúságunk. Az előadó szimpatikus előadása az ifjúságra és felnőttekre jó hatással volt. Tegnap délelőtt az iparos tanoncok gyönyörködtek a szép előadásban.

Kinevezés. A marosvásárhelyi kir. főügyész Toth István m. kir. póttartalékos honvéd, brassói lakost, a brassói kir. törvényszéki fogházhoz fogházórré nevezte ki.

Pajkos diákok. A Brassói Magyar Dalárda február hó 5-iki estélyét, mivel onnan többen kiszorultak, tegnap délután megismételte. Az előadott szindarab határozottabban jobban sikerült. A solisták sokkal tisztábban, szebben énekeltek. Közönség is elég szép számban volt jelen.

Betörték a pojánai vendéglőbe. Spuderka György, korcsma tulajdonosa ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjelen feltörték a korcsmája ajtaját és mintegy száz korona értékű teát, kávét és egyéb nyers élelmicikket magukkal vittek. A rendőrség keresi a betörőket.

Az idei fősorozás elhalasztása Minthogy előre látható, hogy — az ujoncozási törvényjavaslat a kellő időre megszavaztatni nem fog, a honvédelmi miniszter rendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz hogy oly sorozási tervezetet állapítsanak meg hogy az idei fősorozás április hó 1-étől május hó 31-ig terjedő időben megtartható legyen.

Harcserű lögyakorlatok. A 24. honvédegyalogezred helybeli zászlóaljja e hó 20, 21 és 22-én a Pojánában harcserű lögyakorlatokat tart.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

!! Uj női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia

női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve maradunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszaértem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a** az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádigos
Brassó, Vasut-utca 28.

elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Hosszu-u. 8 sz. alatt, október hó 1-en

cukrászdát

nyitottam.

Sok évi — elsőrangú cukrászdában szerzett — tapasztalataim után, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek e szakba vágó legmesszebbmenő igényeit kielégíthessem. — Mindenféle rendelmények e szakmába pontosan szállítok mérsékelt árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel:

Richter Frigyes

Brassó, Hosszu-utca 8 sz.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legízlesebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Élelmi cikkek

minden nap frissen kapható

Brassó, Cérna utca 1 sz. a

Mindenféle nemes-gyümölcs, ugorkák, befőttek, turó, tejfel, sajt; mindenféle zöldség, paradicsom, hagyma és i. t. legolcsóbb árak mellett.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódní lehet Kapu-utca 72 sz

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott: 1884.

[Távbeszélő sz. 195.

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyvre a legkedvezőbb kamatláb mellett.

Leszámol és visszleszámítol váltókat és egyéb leszámítolásra alkalmas értékeket.

Jelzálog kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.

Jelzálog által biztosított váltókölcsönt folyosít.

Előleget ad értékpapírokra.

Mérsékelt kamat és a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett.

ifj. PURI FERENCZ

kézmester, Árva ház-utca 19. sz.

Weidenbacher Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy fából készült munkálatokra.

Javítások pontosan és olcsó árak mellett eszközöltetnek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

Az elárusító helyek kimutatását és árjegyzéket ingyen küldi az OLLA gummigyár Wien, II/482 Praterstrasse 57. Kapható Brasson Lang és Theil drogeria, Roth Victor Neustädter N., Hornung Gy., gyógyszerárók és Teutsch Gyula drogeriában. Segesváron Liegner A W.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal